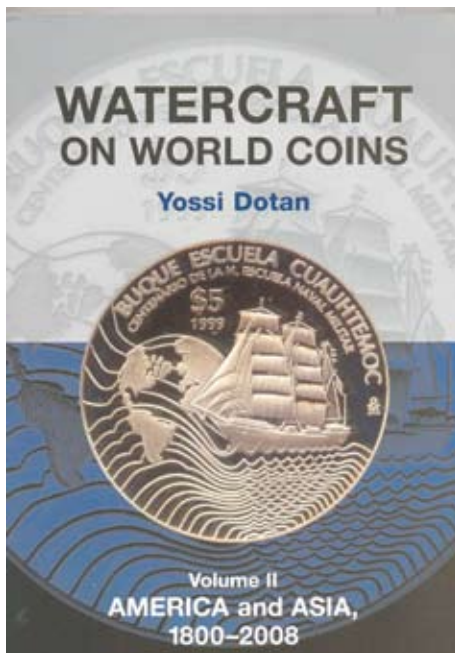

ממדך הספרים:

לאיו הספיונות שבדרך!

מאת: פנחס בר־זאב

בגיליון מס' 18 של עלון זה (נובמבר 2008) דיווחנו על ההוצאה לאור של כרך א' (אירופה) של הטריילוגיה על כלי שייט על מטבעות העולם, מפרי עטו של חבר העמותה יוסי דותן. כמורכב הודענו אז כי יוסי דותן כבר החל לעבוד על כרך ב' (אמריקה ואסיה) שאמור היה לצאת לאור בשנת 2010.

אכן, לפני חודשים מספר, לקראת סוף 2010, יצא לאור הספר השני: **כלי שייט על מטבעות העולם – כרך ב': אמריקה ואסיה 1800-2008**. בקווים כלליים דומה המבנה של כרך ב' לזה של כרך א', פרט לעובדה כי המחבר החליט לחלקו לשני חלקים נפרדים לפי יבשות, אמריקה ואסיה. אולם, הסדר האלפבתי של מדינות, ושל המק"טים של קטלוג מטבעות העולם של קראוזה, נשמר – כמו גם ההפרדה בין מטבעות מחזור לבין מטבעות זיכרון לאספנים.

כאספן של נומיסמטיקה ישראלית עברתי, לאחר מבט כללי, הישר לחלק 2 – אסיה, לפרק הדרן במדינת ישראל. למרות היסטוריה ימית ארוכת ימים של עם ישראל (ראה למשל את האונייה של אוניו מהמאה ה-8 לפניו"ס והמוטיבים הימיים על מטבעות השושלות החשמונאית וההרודיונית של המאה ה-1 לפני ואחרי הספירה), תרומתה של מדינת

ישראל לנומיסמטיקה – נומיסמטיקה ימית – צנועה למדי. ליוסי הספיקו קצת יותר מחמישה עמודים כדי לתאר ולפרט את כל שמונה המטבעות הישראליים עליהם מתנוססים כלי שייט – שבעה מטבעות זיכרון ומטבע מחזור אחד בשני עריכים ומספר גירסאות. נציגתנו הבודדת בין כלי שייט על מטבעות מחזור היא ספינת המלחמה של ארכילאוס על מטבע 100 שקלים (ק' 119) ו-1 אגורה (ק' 156). עם זאת, מצבה הנומיסמטית של ישראל טוב ממעצמות כמו הודו שהנפיקה רק מטבע אחד (ב-4 גירסאות) ויפן עם 3 מטבעות עליהם מככבים כלי שייט.

לעומת זאת בהחלט אפשר לסווג את קובה עם 35 עמודים גדושי מטבעות עם כלי שייט, כמעצמה נומיסמטית עולמית. בין פניני הנומיסמטיקה הימית של קובה חובה לציין את הסידרה של 24 מטבעות זיכרון המוקדשת כולה ל... פיראטים ופיראטיות, שודדי ושודדותים. כן, בין הפיראטים מן המאות ה-17 וה-18 נמנו שתי נשים, אנה בוני האירית ו-מארי ריד מאנגליה!

בעת שהנכם קוראים שורות אלו עובד יוסי דותן על הכרך האחרון, **כלי שייט על מטבעות העולם – כרך ג': אפריקה ואוקיאניה 1800-2011**, אשר מתוכנן להופיע ב-2013. יוסי, המשך הפלגה שקטה!

Yossi Dotan. *Watercraft on World Coins, Volume II - America and Asia, 1800-2008*. Alpha Press, 2010, softcover 346 pp., ISBN 978-1-898595-50-2.